

POTILASOHJE

Adalimumabi (Humira)

Vaikuttava aine ja vaikutustapa

Humiran vaikutus kohdistuu tuumorinekroositekijään (TNF-alfaan), joka on osa immuunijärjestelmäämme. Lääke sitoutuu TNF-alfaan, jonka toiminta tulehduksen välittäjäaineena estyy. Lääke rauhoittaa niveltulehdusta ja estää sen etenemistä.

Lääkkeen käyttö

Humiraa käytetään keskivaikeaa tai vaikeaa ja aktiivista **nivelreumaa, nivelpsoriaasia** tai **selkärankareumaa** sairastavien potilaiden hoitoon silloin, kun reumasairaus on aktiivinen eikä tavanomaisilla reumalääkkeillä tai niiden yhdistelmillä ole saatu riittävää hoitovastetta.

Humiraa käytetään yleensä muun tavanomaisen reumalääkityksen kanssa, esimerkiksi metotreksaatti, sulfasalatsiini ym. Humiraa voidaan käyttää myös yksinään.

Lääkkeen annostus ja antotapa

Yksi esitäytetty 0,8 ml:n Humira kynä sisältää 40 mg adalimumabia, annostus tulehduksellisissa reumasairauksissa on: 1 pistos joka toinen viikko. Potilas pistää lääkkeen itse ihon alle. Lääkkeen pistosopetuksen ja ohjauksen potilas saa reumayksiköstä.

Vasta-aiheet

Yliherkkyys vaikuttavalle aineelle tai jollekin apuaineelle. Aktiivinen tuberkuloosi tai jokin muu vakava infektio. Keskivaikea tai vaikea sydämen vajaatoiminta (NYHA III/IV).

Toimenpiteet ennen lääkkeen aloitusta

Humira lääkehoito toteutetaan reumatautien erikoislääkärin aloittamana ja valvonnassa. Reumalääkäri tekee arvion potilaan voinnista ja päätöksen aloittaa lääkitys.

Lääkäri tekee **B-lausunnon Kelalle**, jolla haetaan peruskorvattavuutta biologisiin lääkkeisiin. **Korvattavuus on määräaikainen** (yleensä 2 vuotta).

Ennen lääkehoidon aloitusta poissuljetaan mahdolliset hoidon vasta-aiheet ja ohjelmoidaan tarvittavat tutkimukset; verikokeita, keuhkoröntgen), kysytään tupakointi ja sairastetut pahanlaatuiset kasvaimet. Hampaat tulee hoidattaa ja rokotukset tarvittaessa päivittää ennen lääkityksen aloitusta.

Lääkkeen aloitus

Kun B-lausunto on hyväksytty, potilas ottaa yhteyden reumahoitajaan, joka antaa ajan lääkärin vastaanotolle ja samalla potilas saa ohjauksen ja pistosopetuksen.

Sivuvaikutukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Osalla potilaista esiintyy pistosalueella ihossa ärsytysoireita, reaktio voi olla pieni ihottumaläiskä tai punainen ja turvonnut. Muut sivuvaikutukset ovat harvinaisia.

Yleisiä haittavaikutuksia ovat myös infektiot kuten ylähengitysteiden infektiot (nuhakuume) ja poskiontelon tulehdukset.

Jos potilas sairastuu esim. kuumeiseen infektiin, herpeeseen tai antibioottihoitoa vaativaan sairauteen, hän tauottaa Humira lääkityksen ja ottaa yhteyden omaan terveyskeskukseen, jossa aloitetaan hoito. Terveyskeskuksen lääkäri voi tarvittaessa konsultoida reumayksikköä.

Leikkaustauot

Leikkausta suunniteltaessa on otettava huomioon Humira lääkkeen pitkä puoliintumisaika. Tauko on 1 viikko ennen leikkausta ja 1 viikko jälkeen leikkauksen. Leikkaushaavan tulee olla siisti (rupi on lähtenyt) ja tikit pois ennen seuraavaa Humira pistosta. Hammasleykkauksissa (esim. juurihoito) on tauko sama. Tarkemmat ohjeet saat reumayksiköstä.

Raskaus ja imetys

Humira lääkkeen käyttöä raskauden ja imetyksen aikana ei suositella. Lääke tulee tauottaa 5 kuukautta ennen raskautta. Miehillä tauot ovat samat perheenisäystä suunniteltaessa.

Rokotukset

Influenssarokotus on suositeltava joka syksy ennen epidemian alkua. Eläviä ja heikennettyjä rokotteita ei saa ottaa Humira lääkkeen aikana. Tarkemmat ohjeet saat reumayksiköstä.

Säilytys

Säilytä lääke 2 C – 8°C jääkaapissa. Pidä pakkaus alkuperäispakkauksessa. Ei saa jäätyä. Matkalle lääke pakataan reumayksiköstä saatuun kylmälaukuun.

Käytettyjen ruiskujen hävittäminen

Laita käytetty Humira- kynä asianmukaiseen keräysastiaan. Hävitä keräysastia reumayksikön antamien ohjeiden mukaan.

Turvakokeet ja seuranta

Hoitoon liittyvät seurantakokeet otetaan terveyskeskuksessa, jossa lääkäri tarkistaa tulokset.

- 1) Kuukauden kuluttua aloituksesta ja jatkossa 3 kk välein: CRP, PVK+TKD, Alat.
- 2) Ennen reumalääkärin vastaanottoa: La, CRP, PVK+TKD, Krea, Alat, Afos, U-kem.seul.

Ensimmäinen kontrollikäynti reumapoliklinikalle sovitaan noin 3 kuukauden päähän aloituksesta. Lääkäri arvio hoidon tehoa ja vastetta. Seurantakäynnit ovat alkuun yleensä 6 kuukauden välein.

Turvallisuuskokeiden viitearvot

Hb: 117–155 (naiset), 134–167 (miehet)
Leuk: 3,4–8,2
Neutr: 1,5–6,7
Lymf: 1,3–3,6
Trom: 150–360
Alat: < 2 x viitearvo (10–45)

Huomioi lähtöarvot! Jos agranulosytoosi: leuk. < 2, tromb < 50, alat > 3 x viitearvon, potilas ohjataan sairaalahoitoon tai terveyskeskuslääkäri konsultoi HUS Reumatologian klinikan lääkäriä, puh. (09) 4711 / reumakonsultti.

Sisätaudit Reumatologia P-10-75-4-FIN
26.6.2009 Reumatologian klinikka